

UNESCOVO DESETLETJE ZBLIŽEVANJA KULTUR

Nespoštovanje drugih kultur in rasizem sta v preteklosti privedla do mnogih slabih in za človeštvo uničujočih dogodkov. Zgodovino je v vseh obdobjih, v vseh delih sveta, žal, pisala tudi nestrpnost in nerazumevanje močnejših do šibkejših, njim neznanih kultur. Na misel mi pridejo osvajanja španskih in portugalskih konkvistadorjev, ki so mučili in pobijali Indijance, Azteke, Maje ... in jih opisovali kot divjake in manjvredne ljudi, ki jih je treba »civilizirati«. Le v drugi svetovni vojni je samo zaradi Hitlerjevega rasnega zakona po nekaterih ocenah umrlo skoraj šest milijonov Judov. Umirali so še mnogi drugi, ki so veljali za manjvredne narode.

Ali se je človek iz vse te preteklosti, polne nepopravljive škode, tragičnih življenjskih zgodb in nesreč, sploh kaj naučil? Pravzaprav se niti ni treba ozirati v preteklost, saj se v sedanosti pred našimi očmi vsak dan odvijajo iste zgodbe, le z drugimi udeleženci. Pomislim na številna vojna območja, na vso trpljenje nedolžnih ljudi, na vse neenakosti, ki se porajajo med drugim tudi zato, ker so večji in bogatejši tudi močnejši in ker se zaradi tega čutijo večvredne. Ali pa pogledam okrog sebe! Nekateri Romi se še vedno ne morejo vključiti v družbo zaradi predsodkov o njihovi narodnosti skupini, običajih ter navadah. Podobno se dogaja tudi s priseljenci iz drugih držav, npr. z Bošnjaki ali Albanci, ki pa se sami v družbo ne morejo vključiti že zaradi nepoznavanja slovenskega jezika.

Mladi ne smemo imeti predsodkov do tistega, kar je drugačno od nas. Zato moramo spodbujati spoznavanje drugih kultur, še posebej tistih, ki so v naši bližini. V šolah naj imajo priseljenci iz drugih držav možnost, da predstavijo svoj jezik, svoje navade. Takšna priložnost so proslave in prireditve, predvsem pa svetovni in mednarodni dnevi, posvečeni poeziji, jeziku ...

Mnoge šole se povezujejo s šolami po svetu in ob tem spoznavamo njihove kulture. Naša šola je navezala prijateljske vezi z indijsko šolo, ki jo obiskujejo otroci iz revnih družin. To nam pomaga, da bolje spoznamo njihov način življenja, hkrati pa se zavemo, da živimo v delu sveta, kjer imamo dobre pogoje za svoj razvoj. Naši mlajši učenci spoznavajo vrstnike iz različnih šol po svetu s pomočjo dopisovanja, izmenjave fotografij in predstavitev držav iz svojih kulturnih okolij.

Prvi člen deklaracije o človekovih pravicah pravi: »Vsi ljudje se rodijo svobodni in imajo enako dostojanstvo in enake pravice. Obdarjeni so z razumom in vestjo in bi morali ravnati drug z drugim kakor bratje.« Človek to še vedno premalo spoštuje, čeprav je prav on to tudi zapisal. Mi, mladi spoznavajmo in spoštujemo vso pisanost kultur sveta! Poskušajmo jih razumeti kot našo priložnost za boljši svet.

Nik Leban

OŠ Frana Kranjca Celje